

ฉบับ

สวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการ

เรียบเรียงโดย:
นพ.วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร
พ.บ. PhD

ภาพรวมสวัสดิการและประโยชน์เกี่ยวกับ สำหรับข้าราชการในปัจจุบัน

- (1) สวัสดิการและประโยชน์เกี่ยวกับข้าราชการและข้าราชการบำนาญได้รับรวมทั้งสิ้นมี 36 รายการ
 - (2) เฉพาะเงินอุดหนุนที่จ่ายจากงบกลาง (หมวด 900) มี 26 รายการ
 - (3) เฉพาะสวัสดิการรักษายาบาล (รายจ่ายงบกลางหมวด 973, 974, 975, 976) มี 4 รายการ
- การจัดสรรงบกลางเพื่อเป็นสวัสดิการ ทั้ง 3 กลุ่ม แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

สถิติ งบกลางจัดสรรเพื่อเป็นสวัสดิการและประโยชน์เกี่ยวกับ (1), (2), และ (3) (ล้านบาท)						
ปีงบประมาณ	สวัสดิการทั้ง 36 รายการ (1)	ร้อยละ**	เงินอุดหนุน 26 รายการ(2)	สวัสดิการ รักษายาบาล(3)	ร้อยละ ของ (1)	ร้อยละ ของ (2)
2535	23,633.89	5.13	20,684.05	6,022.09	25.48	29.14
2536	30,378.45	5.42	25,879.51	7,973.30	26.24	30.81
2537	36,063.94	5.77	31,118.06	9,987.17	27.69	32.09
2538	39,073.39	5.46	35,059.65	11,167.61	28.58	31.85
2539*	26,444.35	3.14	24,015.90	7,382.02	27.92	30.79

หมายเหตุ : * (1 ต.ค. 38-30 เม.ย. 39)
**ร้อยละงบประมาณประเทศ

ที่มา : เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องบทบาทของรัฐในการจัดสวัสดิการข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.

สวัสดิการรักษายาบาลทั้งหมดในปัจจุบัน เป็นการจ่ายแบบ fee-for-service ซึ่งหากยังคงรูปแบบการจ่ายเช่นเดิม แนวโน้มการใช้งบกลางเพื่อการรักษายาบาลจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังการคาดประมาณในตารางที่ 2 และภาพที่ 1

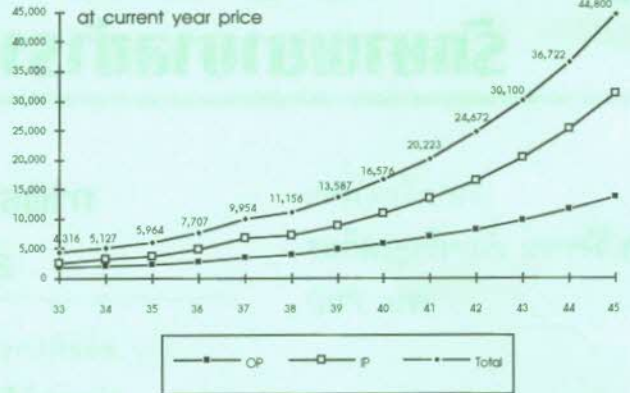
ตารางที่ 2 และ ภาพที่ 1

ตารางรายจ่ายจริงงบกลางค่ารักษายาบาลปรับด้วยดัชนีผู้บริโภคหมวดค่ารักษายาบาล (Medical Care price index)

และฉายภาพแนวโน้มการใช้งบกลางค่ารักษายาบาล

(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบกลางค่ารักษายาบาล*	% เพิ่ม
2533	4,316	-
2534	4,823	11.75
2535	5,191	7.62
2536	6,190	19.26
2537	7,445	20.27
2538	8,049	8.11
2539	9,677	20.23

หมายเหตุ : *เป็นค่าที่ปรับ Medical care price index แล้ว ณ มูลค่า ปี 2533
ที่มา : กรมบัญชีกลาง, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

คำอธิบาย

ตารางที่ 2

เป็นมูลค่าเงินที่ปรับลดด้วยดัชนีผู้บริโภค ค่ายาและค่ารักษา (Medical care price index) ตัวเลขที่ได้เป็นมูลค่าเงิน ณ ปี 2533 %เพิ่ม ที่เพิ่มขึ้นระหว่างปี 2533-2539 อยู่ระหว่าง 7-20% ค่าเฉลี่ยของอัตราเพิ่ม = 14.54% ผลการเพิ่มขึ้นนี้เป็นผลมาจาก

- service intensity เพิ่มขึ้น
- utilization rate ที่เพิ่มขึ้น

แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูล ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นผลมาจากปัจจัยใด

ภาพที่ 1

ข้อมูลปี 2533-2539 เป็นตัวเลขที่เบิกจ่ายจริง จากกรมบัญชีกลาง เป็น current year price (ราคาที่เบิกจ่ายในปัจจุบัน) ข้อมูลปี 2540-2545 เป็นตัวเลขคาดการณ์ โดยใช้อัตราเพิ่ม 19%, 23.6%, 22% ค่าดังกล่าวเป็นค่าเฉลี่ยของอัตราเพิ่มใน 5 ปีสุดท้าย (2534-2539) ของค่าใช้จ่ายผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และค่าใช้จ่ายรวม นั่นคือปี 2541 ประมาณว่า จะมีค่าใช้จ่ายผู้ป่วยนอกประมาณ 7,000 ล้านบาท ผู้ป่วยในประมาณ 13,000 ล้านบาท รวมมีค่าใช้จ่ายประมาณ 20,000 ล้านบาท

ผลการศึกษาเรื่อง “การเจ็บป่วยและการใช้บริการทางการแพทย์ของข้าราชการและครอบครัว 2538”

ขอบเขตการสุ่มตัวอย่าง และวิธีการ

ข้าราชการ เฉพาะข้าราชการในสังกัด กพ. กตร. กค.

5 ภาค 12 จังหวัด

1. กทม.
2. (ภาคกลาง) นครปฐม ราชบุรี อัญญา ชลบุรี
3. (ภาคเหนือ) แพร่ พิชญโลก
4. (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เลย กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์
5. (ภาคใต้) กระบี่ ยะลา

ทอดแบบสอบถามรวม 7,308 ฉบับ ตอบคืน 7,025 ฉบับ

คิดเป็นอัตราตอบคืนแบบสอบถามร้อยละ 96.13

วิธีการ มอบหมายให้ผู้ประสานงานแต่ละจังหวัดที่ผ่านการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบประสานงานในจังหวัดตัวอย่างเพื่อทอดและเก็บคืนแบบสอบถามส่งให้ผู้วิจัยเพื่อประมวลผล

ข้าราชการบำนาญ เฉพาะข้าราชการบำนาญในสังกัด กพ. กตร. กค.

5 ภาค 12 จังหวัดเช่นเดียวกับการสำรวจข้าราชการ

วิธีการ ให้ผู้ประสานงานจังหวัดที่ได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการคัดลอกรายชื่อและที่อยู่ข้าราชการบำนาญในจังหวัดรวมทั้ง 3 สังกัด ส่งให้ผู้วิจัยเพื่อส่งแบบสอบถามและตอบกลับทางไปรษณีย์

ส่งแบบสอบถามออกไป 7,000 ชุด อัตราตอบกลับแบบสอบถามประมาณ ร้อยละ 70

ผลการศึกษา

1. สถานะตัวอย่าง (ข้อมูลพื้นฐาน)

ข้าราชการ จากจำนวนทั้งสิ้นที่ตอบกลับแบบสอบถาม

● จำแนกตามระดับ PC (Position Classification) ได้ดังนี้

- ระดับ 1-2 ร้อยละ 25
คิดเป็นชายร้อยละ 60 หญิงร้อยละ 40
- ระดับ 3-5 ร้อยละ 41.9
คิดเป็นชายร้อยละ 49 หญิงร้อยละ 51
- ระดับ 6-8 ร้อยละ 32.4
คิดเป็นชายร้อยละ 46 หญิงร้อยละ 54

● กลุ่มอายุ

- ร้อยละ 25 มีอายุตั้งแต่ 20 ถึง 29 ปี
- ร้อยละ 39 มีอายุตั้งแต่ 30 ถึง 39 ปี
- ร้อยละ 27 มีอายุตั้งแต่ 40 ถึง 49 ปี
- ร้อยละ 9 มีอายุตั้งแต่ 50 ถึง 59 ปี

● ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41
- ปริญญาตรีและสูงกว่า ร้อยละ 59

● สถานภาพสมรส

- ร้อยละ 71 สมรสแล้ว
- ร้อยละ 25 โสด
- ร้อยละ 4 เป็นหม้าย
- บุตรโดยเฉลี่ย 1.8 คน

● ร้อยละของข้าราชการที่มีบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิได้รับสวัสดิการ

รักษายาบาล

- บุคคลในครอบครัวที่เป็นบิดา ร้อยละ 50.9
- บุคคลในครอบครัวที่เป็นมารดา ร้อยละ 69.1
- บุคคลในครอบครัวที่เป็นคู่สมรส ร้อยละ 43.1
- บุคคลในครอบครัวที่เป็นบุตร ร้อยละ 52.3

● เมื่อคำนวณจากจำนวนบุตรโดยเฉลี่ย 1.8 คน ดังนั้นจำนวนผู้มีสิทธิทั้งสิ้นที่รัฐต้องรับภาระในส่วนของสวัสดิการในส่วนนี้ คำนวณได้ดังนี้

จำนวนข้าราชการ ทั้งสิ้น 1,406,160 คน (เมื่อ มี.ค. 2538)

จำนวนลูกจ้าง 448,890 คน

รวม 1,854,650 คน

จากจำนวนข้าราชการ
และลูกจ้าง 1.8 ล้านคน
หมายถึงจำนวนผู้มีสิทธิได้รับ
สวัสดิการรักษายาบาล
ที่รัฐต้องรับภาระ
มากกว่า 6 ล้านคน

จำนวนผู้มีสิทธิสูงสุด $1+0.509+0.691+0.431+(0.523 \times 1.8 \text{ คน}) \times 1.8$ ล้านคน
 = 6.63 ล้านคน

ข้าราชการบำนาญ

● กลุ่มอายุ จากจำนวนแบบสอบถามที่รับคืน พบว่า

- ร้อยละ 3.2 มีอายุน้อยกว่า 60 ปี
- ร้อยละ 62.8 อยู่ในกลุ่มอายุ 60 ถึง 69 ปี
- ร้อยละ 31 อยู่ในกลุ่มอายุ 70 ถึง 79 ปี
- ร้อยละ 2.9 มีอายุมากกว่า 80 ปี

อายุเฉลี่ยของข้าราชการบำนาญที่ตอบกลับแบบสอบถาม ชาย 68 ปี และหญิง 66 ปี ในจำนวนนี้

- ร้อยละ 81.2 คู่สมรสยังมีชีวิตอยู่
- ร้อยละ 18.8 อยู่คนเดียว

● รายได้จากเบี้ยบำนาญ

- ร้อยละ 29 มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 7,500 บาท
- ร้อยละ 22 มีรายได้ระหว่างเดือนละ 7,500-10,000 บาท
- ร้อยละ 49 มีรายได้สูงกว่าเดือนละ 10,000 บาท

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ

- กลุ่มอายุ 60-69 ปี มีรายได้เฉลี่ย 12,000 บาท/เดือน
- กลุ่มอายุ 70 ปี ขึ้นไป มีรายได้ เฉลี่ย 6,000-8,000 บาท/เดือน
- กลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 60 ปี เฉลี่ยรับบำนาญเดือนละ 9,000 บาท

● ร้อยละของข้าราชการบำนาญที่มีบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิได้รับ

สวัสดิการรักษายาบาล จากแบบสอบถามพบว่า

- ไม่รวมบุตร = 0.728
- รวมบุตร 1 คน = 0.8086
- รวมบุตร 2 คน = 0.898
- รวมบุตร 3 คน = 0.9713

● จำนวนข้าราชการบำนาญทั้งสิ้น 199,407 คน (เมื่อ มี.ค.38)

ดังนั้น จำนวนประชากรเป้าหมายในสวัสดิการรักษายาบาลของข้าราชการบำนาญ (ซึ่งรวมเจ้าตัว บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร) เท่ากับ $199,407 \times 1.7289$ ถึง 1.9713 เท่ากับ 344,755 ถึง 393,091 คนทั่วประเทศ

2. การเจ็บป่วยของข้าราชการ

2.1 การเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

● ข้อคำถามในแบบสอบถาม ถามว่า “ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาป่วยหรือไม่ป่วย”

- เจ้าตัวรายงานว่าป่วย ร้อยละ 29

ในจำนวนนี้ ร้อยละ 36 รายงานว่าป่วยมากกว่า 1 ครั้ง

ในส่วน of ข้าราชการบำนาญ
 ประมาณสองแสนคน
 หมายถึงจำนวนผู้มีสิทธิได้รับ
 สวัสดิการรักษายาบาล
 จากรัฐประมาณ
 เกือบสี่แสนคน

**ข้าราชการและครอบครัว
ที่มีสิทธิรับสวัสดิการ
เลือกใช้บริการจากโรง
พยาบาลรัฐมากที่สุด
ยกเว้นกรณีของบุตร
ที่จะใช้บริการจาก
คลินิกมากกว่า**

- รายงานว่าบิดาป่วย ร้อยละ 26
ในจำนวนนี้ ร้อยละ 26 รายงานว่าป่วยมากกว่า 1 ครั้ง
 - รายงานว่ามารดาป่วย ร้อยละ 34
ในจำนวนนี้ ร้อยละ 32 รายงานว่าป่วยมากกว่า 1 ครั้ง
 - รายงานว่าคู่สมรสป่วย ร้อยละ 24
ในจำนวนนี้ ร้อยละ 26 รายงานว่าป่วยมากกว่า 1 ครั้ง
 - รายงานว่าบุตรป่วย ร้อยละ 30
ในจำนวนนี้ ร้อยละ 27 รายงานว่าป่วยมากกว่า 1 ครั้ง
- อัตราป่วย (acute illness episode per capita per year)
จากข้อมูลที่ได้ สามารถคำนวณหาอัตราการเจ็บป่วยกรณีไม่ต้องนอน
โรงพยาบาล (จำนวนครั้งต่อคนต่อปี) ของผู้มีสิทธิรับสวัสดิการได้ดังนี้

อัตราการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล

- ข้าราชการ 5.47 ครั้ง/คน/ปี
- บิดา 4.20 ครั้ง/คน/ปี
- มารดา 5.83 ครั้ง/คน/ปี
- คู่สมรส 3.83 ครั้ง/คน/ปี
- บุตร 4.74 ครั้ง/คน/ปี

(การสำรวจของมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 2528 พบว่าคนไทยป่วยเฉลี่ย 2.1 ครั้ง/คน/ปี นอกจากนี้การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ 2534 โดย สنج. สถิติแห่งชาติ พบว่า คนไทยป่วยเฉลี่ย 2.21 ครั้ง/คน/ปี ซึ่งเป็นการป่วยที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้)

● วิธีการแสวงหาบริการเมื่อป่วย (seek care behavior)

แบบสอบถามถามถึงวิธีการแสวงหาบริการเมื่อป่วยอย่างไร จำแนกเป็น
ใช้บริการ รพ.รัฐ, ไปคลินิกเอกชน, ซื้อยากินเอง, รับบริการที่รพ.เอกชน, ไป
สถานอนามัย หรือ อื่นๆ (เช่น นอนอยู่กับบ้านเฉยๆ โดยไม่ทำอะไร)

จากการประมวลผลข้อมูล ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

วิธีการแสวงหาบริการเมื่อป่วยของข้าราชการและผู้มีสิทธิ กรณีผู้ป่วยนอก

(ร้อยละ)

	รพ.รัฐ			คลินิก			ซื้อยาเอง			รพ.เอกชน			สถานอนามัย			อื่นๆ		
	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
เจ้าตัว	31	30	39	27	39	22	24	22	23	9	10	11	6	5	3	3	3	2
บิดา	48	43	51	20	25	22	13	16	15	12	11	11	5	3	-	2	1	1
มารดา	43	42	42	24	29	29	13	11	12	12	12	12	7	6	5	1	1	0
คู่สมรส	32	34	32	28	32	30	20	18	22	12	10	12	4	5	1	3	2	4
บุตร	21	22	24	48	52	55	12	8	5	11	13	12	7	4	3	1	1	0

หมายเหตุ : (1) ป่วยครั้งที่ 1 (2) ป่วยครั้งที่ 2 (3) ป่วยครั้งที่ 3

2.2 การเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

- พบว่าการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล มีดังนี้
 - เจ้าตัว ร้อยละ 11 โดยร้อยละ 15 รายงานว่านอนมากกว่า 1 ครั้ง
 - บิดา ร้อยละ 15 โดยร้อยละ 25 รายงานว่านอนมากกว่า 1 ครั้ง
 - มารดา ร้อยละ 15 โดยร้อยละ 27 รายงานว่านอนมากกว่า 1 ครั้ง
 - คู่สมรส ร้อยละ 10 โดยร้อยละ 14 รายงานว่านอนมากกว่า 1 ครั้ง
 - บุตร ร้อยละ 8 โดยร้อยละ 16 รายงานว่านอนมากกว่า 1 ครั้ง
- จากข้อมูลนี้สามารถคำนวณอัตราการนอนโรงพยาบาลต่อคนต่อปี

(Hospitalisation per capita per year) ได้ดังนี้

- เจ้าตัว = 0.136 ครั้ง/คน/ปี
- บิดา = 0.217 ครั้ง/ต่อ/ปี
- มารดา = 0.227 ครั้ง/คน/ปี
- คู่สมรส = 0.127 ครั้ง/คน/ปี
- บุตร = 0.101 ครั้ง/คน/ปี

(การสำรวจของมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 2528 พบว่า คนไทยนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 0.05 ครั้ง/คน/ปี)

- วิธีการแสวงหาบริการเมื่อป่วย (seek care behavior)

ข้อตอบเลือกใช้บริการที่ รพ.รัฐ (รพศ./รพท., รพช., รพม., สอ. อื่นๆ) หรือ รพ.เอกชน

พบว่า ข้าราชการเลือกใช้บริการ รพ.ภาครัฐ และเอกชน มีสัดส่วน ดังนี้

- เจ้าตัว ใช้บริการ รพ.รัฐ ร้อยละ 59 เอกชน ร้อยละ 41
- บิดา ใช้บริการ รพ.รัฐ ร้อยละ 66 เอกชน ร้อยละ 34
- มารดา ใช้บริการ รพ.รัฐ ร้อยละ 67 เอกชน ร้อยละ 33
- คู่สมรส ใช้บริการ รพ.รัฐ ร้อยละ 39 เอกชน ร้อยละ 61
- บุตร ใช้บริการ รพ.รัฐ ร้อยละ 53 เอกชน ร้อยละ 47

และพบว่าส่วนมากเลือกรับบริการจากโรงพยาบาลภาครัฐในจังหวัด

- วันป่วยโดยเฉลี่ย (length of stay)

สรุปได้ดังตารางที่ 4

2.3 ความชุกโรคเรื้อรัง

- จากข้อตอบแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับโรคเรื้อรัง 26 โรค หรือภาวะที่มีอาการป่วยเกินกว่า 3 เดือน พบว่า

- เจ้าตัวเป็นโรคเรื้อรัง เท่ากับ 267.8/1,000 ประชากร
- บิดาเป็นโรคเรื้อรัง เท่ากับ 377.9/1,000 ประชากร
- มารดาเป็นโรคเรื้อรัง เท่ากับ 457.0/1,000 ประชากร
- คู่สมรสเป็นโรคเรื้อรัง เท่ากับ 222.2/1,000 ประชากร
- บุตรเป็นโรคเรื้อรัง เท่ากับ 93.6/1,000 ประชากร

- สำหรับโรคเรื้อรังในกลุ่มข้าราชการและคู่สมรสพบว่า อันดับ (1) คือ หอบหืด และภูมิแพ้ (2) กระดูกและข้อ (3) แผลในกระเพาะ (4) ความดันโลหิตสูง

โรคเรื้อรัง 4 อันดับแรกในกลุ่มข้าราชการและคู่สมรสคือ หอบหืด ภูมิแพ้ กระดูกและข้อ แผลในกระเพาะ ความดันโลหิตสูง

ตารางที่ 4

วันป่วยโดยเฉลี่ยของข้าราชการ, ผู้ที่สิทธิ (วัน)				
ผู้มีสิทธิ	รพ.รัฐ		รพ.เอกชน	
	(1)	(2)	(1)	(2)
เจ้าตัว	7	7.5	4.1	3.4
บิดา	10.5	14.6	5.6	4.8
มารดา	9.1	8.7	5.6	4.7
คู่สมรส	6.6	5.3	4.5	3.3
บุตร	7.2	4.7	3.5	3.9

หมายเหตุ : (1) เข้ารับการรักษาครั้งที่ 1
(2) เข้ารับการรักษาครั้งที่ 2 (ตัวอย่างในส่วนนี้ค่อนข้างน้อย)

ตารางที่ 5

การเลือกใช้บริการของข้าราชการบำนาญ (ร้อยละ)						
ครั้งที่ป่วย	รพ.รัฐ	คลินิก	ชื่อยา	รพ. สถานี		
				เอกชน	อนามัย	
ครั้งที่ 1	43	23	14	11	5	
ครั้งที่ 2	39	25	16	11	5	
ครั้งที่ 3	37	26	17	10	4	

กลุ่มที่มีอายุมาก (บิดา มารดา) พบว่า อันดับ (1) คือ ความดันสูง, (2) กระดูกและข้อ (3) เบาหวาน

3. การเจ็บป่วยของข้าราชการบำนาญ

3.1 การเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

● ร้อยละ 48.7 เจ้าตัวตอบว่า ป่วย

จากรายงาน ผลรวมของจำนวนครั้งที่ป่วย จำนวน 4,529 ครั้งจากตัวอย่างทั้งหมด 6,611 ตัวอย่าง จะได้อัตราป่วยโดยไม่ต้องนอนโรงพยาบาลเท่ากับ 8.28 ครั้ง/คน/ปี

พบว่ากลุ่มที่มีอายุมาก อัตราป่วยต่อปีจะสูงมากด้วย

● การเลือกใช้บริการ (seek care behavior)

สรุปได้ดังตารางที่ 5

● โรคที่รายงานว่าป่วยมาก 5 อันดับได้แก่ (1) ความดันโลหิตสูง (2) เบาหวาน (3) ไข้หวัด (4) โรคหัวใจและหลอดเลือด (5) กระดูกและข้อ เมื่อมีการป่วยแต่ละครั้ง ไปใช้บริการ 1 แห่ง ร้อยละ 75.84 มากกว่า 1 แห่ง ร้อยละ 24.16

3.2 การนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

● ข้าราชการบำนาญและคู่สมรส รายงานว่าป่วยต้องนอนโรงพยาบาล ร้อยละ 22.8 จากตัวอย่าง 7,818 ตัวอย่าง ไม่ตอบ 1,056 ตัวอย่าง

รวมจำนวนครั้งนอนโรงพยาบาลเท่ากับ 2,417 ครั้งจากจำนวนตัวอย่างที่รายงานทั้งสิ้น 6,688 ราย สามารถคำนวณอัตราการเจ็บป่วยต้องนอนรพ.= 0.36 ครั้ง/คน/ปี

ข้าราชการบำนาญ
มีความชุกของโรคเรื้อรังสูง
ถึง 671/1000 ประชากร
โรค 5 อันดับแรก คือ
ความดันโลหิตสูง
กระดูกและข้อ เบาหวาน
โรคตา หัวใจและหลอดเลือด

ตารางที่ 6

วันนอนเฉลี่ยของข้าราชการบำนาญ
และคู่สมรส จำแนกตามกลุ่มอายุ-เพศ

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
รพ.รัฐ			
ต่ำกว่า 60	7	13.1	12.16
60-69	10.5	10.9	10.72
70-79	13.5	14.1	13.75
มากกว่า 80	14.9	8.5	14.17
รพ.เอกชน			
ต่ำกว่า 60	3.5	4.1	4.06
60-69	5.08	4.6	4.86
70-79	6.02	5.3	5.76
มากกว่า 80	6.83	2.2	6.17

หมายเหตุ : วันนอนเฉลี่ย ภาครัฐ 11.9 วัน
รพ.เอกชน เฉลี่ย 5.10 วัน

● วันนอนเฉลี่ย (length of stay) จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศได้
ดังแสดงในตารางที่ 6

● การเลือกใช้โรงพยาบาลสำหรับ admission

- ร้อยละ 61.1 เลือกไปใช้บริการ รพ.รัฐสำหรับป่วยครั้งที่ 1
- ร้อยละ 58.1 เลือกไปใช้บริการ รพ.รัฐสำหรับป่วยครั้งที่ 2

การเลือกนอน รพ.รัฐ

- ร้อยละ 45.4 เลือกใช้บริการ รพศ./รพท.
- ร้อยละ 31.3 เลือกใช้บริการ รพช
- ร้อยละ 12.2 เลือกใช้บริการ รพ.รัฐอื่นๆ
- ร้อยละ 11.2 เลือกใช้บริการ รพ.มหาวิทยาลัย

การเลือกนอน รพ.เอกชน

ซึ่งคณะผู้วิจัยจำแนกรพ.เอกชนเป็น 4 ประเภท คือ

- เลือกใช้บริการ รพ. บุคคล/นิติบุคคล ร้อยละ 82
- เลือกใช้บริการ รพ.มหาชน ร้อยละ 11
- เลือกใช้บริการ รพ.มูลนิธิ ร้อยละ 6
- เลือกใช้บริการ คลินิกและโพลีคลินิก ร้อยละ 1

3.3 การเจ็บป่วยเรื้อรังป่วยเรื้อรัง

● ความชุกของโรคเรื้อรังเท่ากับ 671/1,000 ประชากร

● 5 อันดับโรคเรื้อรังที่รายงาน สำหรับข้าราชการบำนาญชายมีความ

ชุกสูงสุดในกลุ่มอายุ 60-69 ปี 5 อันดับแรก คือ (1) ความดันโลหิตสูง (2) กระดูกและข้อ (3) เบาหวาน (4) โรคตา (5) หัวใจและหลอดเลือด

สำหรับข้าราชการบำนาญหญิงมีความชุกสูงสุดในกลุ่มอายุ 60-69 ปี 5 อันดับแรก คือ (1) กระดูกและข้อ (2) ความดันโลหิตสูง (3) โรคตา (4) หัวใจและหลอดเลือด (5) เบาหวาน

แหล่งข้อมูล

1. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง บทบาทของรัฐในการจัดสวัสดิการข้าราชการ 4 ก.ย. 2539 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ก.พ.
2. กรมบัญชีกลาง รายงานรายจ่ายงบกลางค่ารักษายาบาลหลายปี
3. ผลการสำรวจการเจ็บป่วยและการใช้บริการทางแพทย์ของข้าราชการและบุคคลในครอบครัวของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2538
4. ผลการสำรวจการเจ็บป่วยและการใช้บริการทางการแพทย์ของข้าราชการบำนาญและคู่สมรสของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2538
5. การปฏิรูประบบสวัสดิการรักษายาบาลของข้าราชการ นพ.วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร มี.ศ. 2538
6. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ 2540 : ดัชนีราคาผู้บริโภค หมวดค่ารักษายาบาล
7. มหาวิทยาลัยมหิดล 1988 : Morbidity, Mortality Differential
8. สำนักสถิติแห่งชาติ 2535 : การสำรวจอนามัยและสวัสดิการปี 2534

จัดพิมพ์ พ.ศ. 2540 โดย : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข บรรณาธิการ : นพ.ชูชัย ศุภวงศ์, นายปณิธาน หล่อเลิศวิทย์
อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทร. 951-1286-93 โทรสาร 951-1295